

HOÀ BÌNH QUA SỨC MẠNH

Trong tuần lễ vừa qua, tuy “Mặt Trận Miền Đông” vẫn yên tĩnh, nhưng vẫn có nhiều sự kiện đáng chú ý, có thể khiến chiến tranh bùng nổ dễ dàng. Qua lịch sử, chúng ta biết rằng “Chiến tranh bùng nổ bằng một tiếng súng”, nó giống như tiếng súng lệnh trong cuộc thi tài thể thao, đồng thời, cũng tương tự như tiếng súng lệnh xung phong của cấp chỉ huy ngoài mặt trận. Thi đua hay xung chiến thì kết quả cũng phải có kẻ thắng, người thua. Tranh tài thể thao thì người thua chúc mừng kẻ thắng. Trong chiến tranh thì thắng hay thua cũng đều phải quay trở lại để sửa chữa và hàn gắn từ vật chất đến tinh thần.

“**Chiến Tranh**”, hai chữ vẫn luôn được viết bằng máu và nước mắt, bởi thế không ai muốn khởi đầu. Thế nhưng, theo lịch sử thì luôn là biện pháp sau cùng để giải quyết bất đồng giữa các quốc gia.

Có lẽ sẽ không bao giờ có chiến tranh, nếu các chính trị gia phải cầm súng xông pha ngoài chiến trường. “Chưa Thấy Quan Tài, Chưa Đổ Lệ.”

“Mặt Trận Miền Tây” vẫn đang tiếp diễn, và số người thương vong của đôi bên, cả binh sĩ lẫn thường dân, đều đang được ghi nhận mỗi ngày; và đây là những con số chỉ tăng chứ không hề giảm.

Trong khi đó “Mặt Trận Miền Đông” vẫn đang chờ tiếng súng mở màn.

Nơi đây, chúng ta hãy cùng điếm qua một số dữ kiện có thể khởi đầu cho chiến tranh trong khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương.

Trung cộng thực hiện “Thực Tập Tấn Công Tiêu Diệt (Constructive Kill)” với Hải Quân Anh Quốc

Ngày 30 tháng 9 năm 2025 – Theo tờ The Times, khi khu trục hạm HMS Richmond đang di chuyển qua eo biển Đài Loan vào đầu tháng này thì bị các máy bay chiến đấu của Trung cộng thực hiện động tác “*Thực Tập Tấn Công Tiêu Diệt (Constructive Kill)*”.

Theo thuật ngữ quân sự, “Thực Tập Tấn Công Tiêu Diệt” là một hành động quân sự, trong đó máy bay hoặc tàu chiến thực hiện các động tác mô phỏng một vụ phóng tên lửa hoặc một cuộc tấn công để xác định mục tiêu đã bị tiêu diệt mà không thực sự khai hỏa vũ khí.

Những cuộc “thực tập tấn công tiêu diệt” này là một hình thức chiến tranh tâm lý hoặc quấy rối, được hành động để đe dọa mục tiêu và thể hiện ý định thù địch mà không leo thang thành một cuộc tấn công vũ trang thật sự.

Các sĩ quan trên Hàng Không Mẫu Hạm (HKMH) HMS Prince of Wales cũng cho biết các phi công Trung cộng cũng có các hành động tương tự, khi HKMH này đi qua khu vực quần đảo Hoàng Sa, nơi đang có tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông.

Trung cộng tổ chức lễ thượng cờ mừng Quốc khánh ở ngoài khơi đảo Hoàng Nham (Scarborough)

Ngày 1 tháng 10 năm 2025 – BẮC KINH (Reuters) – Lực lượng bảo vệ bờ biển của Trung cộng đã tổ chức lễ thượng cờ mừng Quốc Khánh trên một con tàu ở vùng biển ngoài khơi bãi cạn Scarborough, nơi đang có sự tranh chấp chủ quyền, cam kết “bảo vệ”

đảo san hô này, một điểm nóng về xung đột ngoại giao và đụng độ trên biển với Philippines.

Trung cộng chiếm bãi cạn Scarborough năm 2012, và đổi tên là đảo Hoàng Nham. Mới đây đã tuyên bố thành lập khu vực này thành “Khu bảo tồn thiên nhiên quốc gia.” Philippines đã lên tiếng phản đối và xem đây là một hình thức xâm chiếm bất hợp pháp với nhãn hiệu mới.

Quân đội Trung cộng tăng cường tuần tra sẵn sàng chiến đấu trên đảo Hoàng Nham (Scarborough)

BẮC KINH, ngày 1 tháng 10 (Tân Hoa Xã) – Quân đội Trung cộng đã tăng cường tuần tra sẵn sàng chiến đấu tại các khu vực xung quanh và không phận trên vùng đảo Hoàng Nham kể từ tháng 9, một tuyên bố chính thức cho biết hôm thứ Tư.

Bộ Tư lệnh Chiến khu Nam, Quân Giải phóng Nhân dân Trung cộng, cho biết lực lượng hải quân và không quân đã được điều động để tăng cường tuần tra và cảnh giác, tăng cường hơn nữa việc kiểm soát và điều hành các khu vực liên quan, đồng thời chống lại các hành vi xâm phạm và khiêu khích phi pháp.

Hành động này nhằm mục đích bảo vệ vững chắc chủ quyền và an ninh của Trung cộng, đồng thời duy trì hòa bình và ổn định ở Biển Đông, Bộ Tư lệnh cho biết thêm.

Cuộc tập trận Bersama Lima của năm quốc gia

Ngày 5 tháng 10 năm 2025 – Hơn 2,100 quân nhân thuộc các quốc gia Úc, Malaysia, New Zealand, Singapore, và Vương quốc Anh — các quốc gia thành viên của Thỏa thuận Phòng thủ Ngũ cường (Five Power Defence Arrangements – FPDA) lâu đời — đã tập trung tại Bán đảo Mã Lai vào tháng 9 năm 2025 để tham gia các cuộc tập trận trên không, trên bộ, trên biển, và trên không gian mạng.

Cuộc tập trận Bersama Lima, có nghĩa là “Năm nước cùng nhau” trong tiếng Mã Lai, kéo dài hai tuần, có sự tham gia của các hệ thống phòng không, 60 máy bay, và 10 tàu chiến, bao gồm cả Hàng Không Mẫu Hạm HMS Prince of Wales của Hải quân Hoàng gia Anh, hiện đang có mặt tại khu vực với tư cách là soái hạm của phái bộ đa quốc gia này.

FPDA được thành lập năm 1971 như một hiệp định an ninh không ràng buộc, tập trung vào việc bảo vệ Malaysia và Singapore, cả hai đều đã giành được độc lập trong thập niên trước đó. Đây là thỏa thuận quốc phòng đa phương duy nhất của Đông Nam Á. Bersama Lima là một trong số nhiều cuộc tập trận huấn luyện và chỉ huy của FPDA.

Bersama Lima 2025 tập trung vào các hoạt động chung và phối hợp, cũng như phối hợp chiến lược. Các cuộc tập trận bao gồm phòng thủ mạng, tác chiến chống tàu ngầm, hỗ trợ nhân đạo, và ứng phó thảm họa.

Hoa Kỳ củng cố Quân đội và Vị trí Chiến lược

Hiện nay, Hoa Kỳ phải đối đầu với sự hung hăng của Nga ở phương Tây và Trung cộng ở phương Đông, thế cho nên phải củng cố sức mạnh của quân đội. Bởi vì “***Muốn Có Hoà Bình Thì Phải Chuẩn Bị Cho Chiến Tranh – Si vis pacem, para bellum***”.

Trước hết, Tổng thống Trump đổi tên Bộ Quốc Phòng (Department of Defense) thành Bộ Chiến Tranh (Department of War), để những kẻ hung hăng biết rằng “Hoa Kỳ sẵn sàng lâm chiến, nếu đó là điều bắt buộc và cần thiết để gìn giữ Hoà Bình”.

Trên thực tế thì từ thời lập quốc, Tổng thống Washington, đã có tên gọi Bộ Chiến Tranh, tuy trên giấy tờ thì gọi là National Military Establishment (Cơ Quan Quân Sự Quốc Gia). Sau khi tách rời hai quân chủng Bộ Binh và Hải Quân, tháng 8 năm 1949, qua Đạo luật An ninh Quốc gia (National Security Act) đổi tên Cơ Quan Quân Sự Quốc Gia thành Bộ Quốc Phòng. Nay được đổi lại là Bộ Chiến Tranh cho phù hợp với tình thế.

Đồng thời quân đội Hoa Kỳ quay trở lại Subic Bay bằng cách xây dựng cơ sở, rộng 25,000m², dùng để lưu trữ vũ khí và sửa chữa quân dụng, khiến Philippines trở thành trung tâm phòng thủ Thái Bình Dương chống lại Trung cộng.

Theo tin từ USNI, song song với việc trở lại Subic Bay, Bộ Chiến Tranh Hoa Kỳ vừa ký hợp đồng với công ty Ace Builders có trụ sở tại New Mexico, sẽ xây dựng một cơ sở bảo trì tàu nhỏ tại Vịnh Oyster của Biệt đội Hải quân ở phía tây đảo Palawan của Philippines, một vị trí chiến lược trong khu vực đang có tranh chấp ở Biển Đông. Đây là căn cứ yểm trợ cho các tàu nhỏ và tàu không người lái (Unmanned Surface Vessels – USV) có chiều dài khoảng 38ft (11.6m).

Năm ngoái, 2024, Manila đã nhận được một tàu Devil Ray T-38 và bốn tàu USV Mantas T-12 của Hệ thống Chiến thuật Hàng hải (Maritime Tactical Systems) theo chương trình yểm trợ hàng hải của Hoa Kỳ.

Về phương diện địa hình, trên bản đồ, thì khu vực đang có tranh chấp ở Biển Đông có vị trí như sau:

Khu Vực Đảo Hoàng Sa (Paracel Islands)

- Trung cộng (từ cực nam của đảo Hải Nam): 330km
- Việt Nam (từ bờ biển Đà Nẵng): 350km
- Philippines (từ cực bắc đảo Luzon): 800km

Khu Vực Đảo Trường Sa (Spratly Islands)

- Philippines (từ đảo Palawan): 250km
- Việt Nam (từ bãi Cam Ranh): 600km
- Trung cộng (từ đảo Hải Nam): hơn 1,100km

Nơi đây, chúng ta cũng nên tìm hiểu về căn bản của luật biển quốc tế UNCLOS (the United Nations Convention on the Law of the Sea).

UNCLOS phân chia các vùng biển trên thế giới thành các vùng được xác định thuộc thẩm quyền tài phán quốc gia và vùng biển quốc tế (national jurisdiction and international waters), bao gồm:

- *Nội thủy (Internal Waters)*: Vùng nước nằm trong đất liền, trong biên giới của quốc gia.
- *Lãnh hải (Territorial Sea)*: Chủ quyền mở rộng, 12 miles (19.3km) tính từ bờ biển.
- *Vùng tiếp giáp (Contiguous Zone)*: Khu vực nằm ngoài lãnh hải, 24 miles (~ 38.6km) tính từ bờ biển, nơi quốc gia ven biển có thể thực thi luật hải quan, nhập cư, và y tế.
- *Vùng đặc quyền kinh tế (Exclusive Economic Zone – EEZ)*: Mở rộng tối đa 200 miles (~ 321.8km), trao cho quốc gia ven biển các quyền đặc biệt đối với các nguồn tài nguyên thiên nhiên như đánh bắt cá và dầu mỏ, nhưng việc giao thông hàng hải của nước ngoài, kể cả dân sự lẫn quân sự, vẫn được tự do sử dụng.
- *Biển cả (High Seas)*: Tất cả các vùng biển không thuộc bất kỳ EEZ hoặc lãnh hải nào.

Có luật mà không có biện pháp bảo vệ việc thi hành và tuân thủ luật, thì “Có Cũng Như Không”. Đã 80 năm trôi qua, kể từ ngày Ủy Hội Quốc Tế (United Nations) được thành lập vào tháng 10 năm 1945, xem ra cơ quan này vẫn chưa có biện pháp nào để hoàn thành được sứ mệnh bảo vệ hoà bình cho thế giới. Và như thế, các quốc gia trên thế giới luôn phải chuẩn bị để đối phó với “Lý Của Kẻ Mạnh”.

Golden Dome – Space Weapons

Về phòng không, Tổng thống Trump khởi xướng hệ thống phòng thủ tên lửa (Golden Dome – missile defense system) đồng thời chế tạo Vũ Khí Vũ Trụ (Space weapons) là vũ khí được sử dụng trong chiến tranh không gian. Chúng bao gồm các loại vũ khí có thể tấn công các hệ thống vũ trụ trên quỹ đạo (ví dụ: vũ khí chống vệ tinh), tấn công từ không gian hay vũ trụ vào các mục tiêu trên mặt đất hoặc vô hiệu hóa tên lửa đang bay trong không gian. ([Đọc thêm về chương trình Golden Dome của hãng thầu quân đội Lockheed-Martin](#))

Ngày 30 tháng 9 năm 2025 – Bộ Trưởng Quốc Phòng, Pete Hegseth, và Tổng thống Donald Trump triệu tập toàn bộ tướng lĩnh và các nhân viên cao cấp của quân đội Hoa Kỳ, trên toàn thế giới, về họp ở căn cứ Thủy Quân Lục Chiến Quantico ở Virginia, thủ đô Hoa Kỳ, để nói về việc đổi tên Bộ Quốc Phòng thành Bộ Chiến Tranh và những sửa đổi cần thiết cho quân đội để đáp ứng với tình thế hiện tại, với lời nhấn mạnh:

Thời đại của Bộ Quốc Phòng đã kết thúc, thay vào đó là Bộ Chiến Tranh, với nhiệm vụ duy nhất, hiện nay, là “Chiến đấu”, chuẩn bị để giành chiến thắng, không chỉ phòng thủ.

Đồng thời tổng thống Trump cho biết nhiệm vụ của quân đội có thể kiêm nhiệm thêm việc giữ gìn an ninh cho thành phố. Nếu như thế thì cần phải được huấn luyện thêm để hoạt động trong thành phố như cảnh sát, với trang bị và chiến thuật của quân đội.

Đây là sự kiện chưa từng có trong lịch sử quân đội của Hoa Kỳ. Bài diễn thuyết “nảy lửa” của bộ trưởng Hegseth và Tổng thống Trump có thể khiến cả địch và bạn của Hoa Kỳ phải thận trọng trong những năm tháng sắp tới.

Si vis pacem, para bellum – Nếu muốn Hòa Bình, Hãy Chuẩn Bị Cho Chiến Tranh.

Trở lại với câu thành ngữ Latin trên, đã có từ thế kỷ thứ 5, với ý nghĩa và mục đích có thể hiểu như sau:

– *Răn đe bằng Sức mạnh*: Ý nghĩa chính là một quân đội hùng mạnh đóng vai trò răn đe những kẻ xâm lược, khiến chúng không có ý, hoặc e dè trong việc tấn công.

– *Hòa bình bằng Sức mạnh*: Câu ngạn ngữ này cho thấy sức mạnh quân sự giúp duy trì sự ổn định và ngăn ngừa xung đột bằng cách thể hiện sự sẵn sàng tự vệ. Sức mạnh của quân đội không chỉ giới hạn ở vũ khí, mà còn ở thể lực của binh sĩ. Thế cho nên bộ trưởng Bộ Chiến Tranh Hoa Kỳ đã nhấn mạnh rằng quân đội phải ấn định lại “căn bản thể lực” của binh sĩ cũng như cấp chỉ huy, bởi vì “chiến tranh là chuyện đối đầu giữa sống và chết, thế cho nên thể lực là điều quan trọng.”

– *Chủ động trong việc chuẩn bị quốc phòng*: Câu này nhấn mạnh tầm quan trọng của việc chuẩn bị cho chiến tranh trong thời bình, thay vì chờ đợi cho đến khi xung đột xảy ra.

Tóm lại, câu thành ngữ Latin nhấn mạnh ý tưởng rằng sức mạnh quân sự của một quốc gia có thể đóng vai trò là nền tảng cho các mối quan hệ hòa bình bằng cách khiến các kẻ thù tiềm tàng khó có thể phát động chiến tranh.

Mặt trái của việc “Chuẩn bị cho chiến tranh” là:

– *Thi đua vũ trang*: Đây là việc đã xảy ra ở thời “Chiến Tranh Lạnh – Cold War”. Việc thi đua phát triển vũ trang đã đưa đến việc thi đua phát triển vũ khí hạt nhân và các loại

vũ khí huỷ diệt hàng loạt, cũng như vũ khí tấn công từ xa. Hiện nay, với chương trình Golden Dome của Hoa Kỳ, các quốc gia hùng mạnh khác, như Trung cộng và Nga, cũng có thể đang chạy đua trong việc chế tạo vũ khí vũ trụ, tấn công từ ngoài tầng không gian. Đó là chưa kể đến các loại vũ khí sinh học, như COVID-19 đã gieo rắc kinh hoàng cho toàn thế giới từ cuối năm 2019 đến ngày nay.

– *Nguy hại về kinh tế*: Việc thi đua phát triển vũ trang sẽ khiến kinh tế suy sụp. Lịch sử cho thấy nền kinh tế của Liên Xô đã suy sụp vì tài nguyên và nhân lực đều dồn vào quân đội.

– *Làm suy yếu ngoại giao*: Việc chú trọng vào sức mạnh quân sự có thể khiến các hoạt động ngoại giao trở nên thứ yếu so với “Cái Lý Của Kẻ Mạnh”. Lịch sử, đặc biệt là ở Trung Đông, cho thấy sức mạnh quân sự và kinh tế mà thiếu kém về ngoại giao thường dẫn đến bất ổn.

– *Thay đổi lãnh đạo*: Như chúng ta đã biết về nguyên lý “Vô Thường”, không có gì tồn tại mãi. Việc thay đổi cấp lãnh đạo thường có sự thay đổi về chính sách, cả chính trị lẫn quân sự, đi kèm theo sau. Kể từ khi Tập Cận Bình lên cầm quyền, ông ta đã đẩy mạnh việc phát triển kinh tế và quân sự, với mục tiêu thay thế Hoa Kỳ trong vị thế lãnh đạo thế giới. Thế nhưng, như các nhà khoa học chính trị Tyler Jost và Daniel Mattingly đã viết gần đây trên tờ Foreign Affairs, “Đối với bất kỳ chế độ độc tài nào, việc kế vị chính trị là một khoảnh khắc nguy hiểm... và với tất cả sức mạnh của nó, Trung Cộng cũng không ngoại lệ.” Tập Cận Bình cũng sẽ phải nhường chỗ cho người khác. Câu hỏi và lo ngại ở đây là người kế vị sẽ có những thay đổi như thế nào? Nhu hoà hay bạo lực hơn như những kẻ kế vị Thành Cát Tư Hãn, mở rộng chiến tranh xâm lăng, đưa thế giới đến cuộc đại chiến thứ ba, thế chiến sau cùng của nhân loại?

Nếu việc “Chuẩn bị cho chiến tranh” có mặt trái, thì “Đàm phán Ngoại Giao” cũng có những nhược điểm.

– *Thỏa hiệp thất bại*: Một giải pháp ngoại giao có thể không khả thi nếu các mục tiêu căn bản của các bên liên quan là trái ngược nhau, hoặc không thể dung hoà hay trao đổi. Trong chiến tranh Việt Nam, để đạt được một “Hiệp Ước Hoà Bình”, Hoa Kỳ đã trao đổi với cộng sản Bắc Việt bằng cách bỏ rơi, không tiếp vận vũ khí cho quân lực của Việt Nam Cộng Hòa (VNCH).

– *Lòng tin đặt nhầm chỗ*: Các cuộc đàm phán ngoại giao có thể được sử dụng để câu giờ cho các hoạt động chuẩn bị quân sự, dẫn đến một hành động quân sự bất ngờ, bất lợi cho bên thiếu chuẩn bị cho chiến tranh. Trong chiến tranh Việt Nam, trong khi phía Hoa Kỳ và VNCH tin tưởng vào thiện chí của việc đàm phán hoà bình, thì cộng sản Bắc Việt đã dùng chiến thuật “Vừa Đánh Vừa Đàm” để đạt mục tiêu trên bàn đàm phán.

Ý định bị đánh giá sai: Một quốc gia có thể tin rằng họ có thể giành chiến thắng trong một cuộc xung đột quân sự và, vì thế, có thể không quan tâm đến những điều kiện ngoại giao. Đây có thể là lý do chính của sự thất bại ngoại giao, vì cái “lý của kẻ mạnh” là tin tưởng rằng sẽ dễ dàng chiến thắng trên chiến trường hơn là tranh cãi trên bàn đàm phán.

Ngày 4 tháng 10 năm 2025, báo điện tử Bloomberg cho biết, hiện nay, tin tức về một thoả hiệp thương mại Mỹ–Trung ở Madrid trong tháng qua có một số điểm đáng quan tâm trong sự trao đổi. Trung cộng hứa hẹn một khoản đầu tư trị giá lên đến 1 nghìn tỉ đô-la (\$1 trillion USD) để đổi lấy:

– *Hoa Kỳ hạ thấp thuế quan cho hàng nhập cảng từ Trung cộng*, họ sẽ dùng số tiền đó để xây cơ xưởng chế tạo hàng hoá Trung cộng trên nội địa Hoa Kỳ.

– *Tiếp tục cho phép Tik Tok hoạt động trên nội địa Hoa Kỳ* mà không phải chuyển nhượng (bán) cho công ty Mỹ. Hoạt động gián điệp mạng qua Tik Tok đã là một vấn đề mà cả hai đảng ở Quốc Hội Hoa Kỳ rất quan tâm.

– *Yêu cầu Hoa Kỳ thay đổi quan điểm về vấn đề Đài Loan.*

– *Nói lỏng sự giới hạn Trung cộng mua hàng thuộc kỹ nghệ cao (AI chips) trong ngành điện tử.*

Với sự hứa hẹn đầu tư trị giá 1 nghìn tỉ đô-la, nếu có thật, thì quả là lớn; bởi vì Liên Minh Châu Âu (European Union – EU) chỉ hứa hẹn \$600 tỉ USD trong 4 năm tới, và Nhật Bản cũng chỉ hứa sẽ đầu tư \$550 tỉ USD. Thế nhưng, qua lịch sử, chúng ta biết rằng Trung cộng vẫn luôn “hứa cuội” để đạt mục đích kinh tế. Rõ ràng nhất là hứa để được gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (World Trade Organization – WTO), rồi gần như chẳng làm gì cả. Gần đây nhất là lời hứa năm 2016, nhiệm kỳ đầu của tổng thống Trump, với khoản đầu tư ở Hoa Kỳ là \$57 tỉ USD, nhưng đến đầu năm 2025, thì chỉ có khoảng \$2.1 USD.

Đề nghị đầu tư của Trung cộng xem ra rất khôn khéo, vì hoàn toàn có lợi cho Trung cộng về kinh tế, đồng thời là cửa ngõ để đưa nhân công sang Mỹ, dễ dàng ăn cắp kỹ thuật của Hoa Kỳ mà chẳng phải đi đâu xa. Trong khi đó, Hoa Kỳ sẽ tiếp tục được mua hàng giá của Trung cộng mang nhãn hiệu “Made In America”, vô tình trở thành con cờ cho kế hoạch “Vành Đai và Con Đường – Belt and Road” của Trung cộng.

Chúng ta hãy nhớ rằng, chỉ cần chưa đầy 20 năm sau khi gia nhập WTO, Trung cộng đã trở thành cường quốc kinh tế chỉ đứng sau Hoa Kỳ. Nếu Hoa Kỳ chấp thuận đề nghị nói trên, thì trong bao lâu, Trung cộng sẽ đứng đầu thế giới về cả kinh tế và quân sự?

Thế cho nên, nhiều nhà ngoại giao trên thế giới, học theo Trung cộng, vẫn rỉ tai nhau: “Cứ đồng ý với ông Trump, sau nhiệm kỳ tổng thống, nếu đảng Con Lừa của Mỹ lên cầm

quyền thì mọi chuyện sẽ trở lại ‘vũ như cần – vẫn như cũ.’ Hoa Kỳ sẽ trở lại là ‘con bò sữa’ của thế giới.”

Trở lại vấn đề “**Chiến Tranh và Hoà Bình**” thì tóm lại, quân sự và ngoại giao luôn phải đi đôi với nhau, và việc sử dụng vũ trang (gây chiến tranh) chỉ là biện pháp sau cùng, thế cho nên việc “bảo vệ Hoà Bình qua sức mạnh” vẫn là điều cần thiết trong bất kỳ tình huống hay thời điểm nào.

Chiến tranh có thể khởi đầu bằng một phát súng, nhưng chấm dứt chiến tranh (Hoà Bình) không thể đạt được bằng một câu nói hay một cuộc đàm phán, nếu không muốn nói là phải có sự phân định về kẻ thắng, người thua, trên chiến trường cũng như trên bàn hội nghị đàm phán. Và dù thắng hay thua, cái giá phải trả của đôi bên vẫn là việc phải xây dựng lại những đổ vỡ, cả vật chất lẫn tinh thần, đồng thời chữa trị những người bị thương và chôn cất những kẻ xấu số, mạng vong. “Nhất Tướng Công Thành, Vạn Cốt Khô.”

Bùi Phạm Thành

nguồn: [đặc san lâm viên](#)

Nguồn: Internet eMail by [dslv](#) chuyển

Đăng ngày Thứ Hai, October 6, 2025
Tkd, Khoá 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH